

PAULÍNA ŠMERINGAIOVÁ*

Slovensko-nemecké vzťahy v 15. – 18. storočí¹

ŠMERINGAIOVÁ, P.: Slovak-German Relations in 15th – 18th Century. *Slavica Slovaca*, 53, 2017, No. 3-4, pp. 42-47 (Bratislava).

In this article we attempt to present general view of Slovak-German relations in 15th – 18th century especially focused on the guild system in the area of former Upper Hungary. Also it deals with the important language element and both-sided influence of two different ethnic origins. This helps us correct to understand in this field as well as it proves the potencial of similar researches. Part of this paper is dedicated to our research of belonging dissertation in the State Archive of Trnava which contains documents from the city of Trnava and the nearby communities-Hlohovec, Čhtelnica and Vrbové.

German settlement, Upper Hungary, guild system, terminology, historical written documents.

Stručné zhrnutie histórie príchodu Nemcov na Slovensko

Nemecké osídľovanie na území bývalého Horného Uhorska prebiehalo vo viacerých fázach, pričom najintenzívnejším podnetom na príchod kolonistov bol pustošivý tatársky vpád do Uhorska v rokoch 1241 – 1242. V rozpätí 13. až 15. storočia sa vytvorili najväčšie nemecké jazykové ostrovy na území Slovenska, ktoré kontinuálne pretrvali až do polovice 20. storočia. Možno preto oprávnenne tvrdiť, že nemecká kolonizácia má na Slovensku svoju podstatu v stredovekom období.² „V tejto etape príchodu nemeckých imigrantov na Slovensko bol osídlený horný a dolný Spiš, banské mestá stredného Slovenska so širším okolím, viaceré mestá východného Slovenska a taktiež mnohé lokality a oblasti západného Slovenska – Bratislava, Trnava, malokarpatské vinohradnícke mestiečka.“³ Takto boli rozložené tri najväčšie nemecké jazykové ostrovy na našom území.⁴

Svojím príchodom sa Nemci aktívne pričínili o zavedenie a ukotvenie rozličných nových štruktúr. Smerovaní boli buď do oblastí väčších miest, alebo (konkrétne napríklad banícki a hut-

* Mgr. Paulína Šmeringaiová, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava.

¹ Príspevok je výsledkom riešenia grantového projektu VEGA 2/0045/2017 *Stav a perspektívy etnolingvistikého výskumu na Slovensku*.

² Porov. Válka, Miroslav: Etnická história Slovenska. Nemci. In: Studijné materiály predmetu: Fenomén migrácie, 2012, s. 146-177. Dostupné na internete: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/ETBB18/um/32940095/05_NEMCI.pdf [online] [06.02.2018]

³ Ďurkovská, Mária: História nemeckého osídlenia na území Slovenska do začiatku 19. storočia. In: Človek a spoločnosť. Internetový časopis pre pôvodné teoretické a výskumné štúdie z oblasti spoločenských vied, 2007, roč. 10, č. 2., b.s. Dostupné na internete: <http://www.saske.sk/cas/archiv/2-2007/durkovska.html> [online] [06.02.2018]

⁴ Najčastejšie sa stretávame s delením na tri oblasti – Bratislava a jej okolie, ktorá zasiahla hlavne vinohradnícku oblasť medzi Bratislavou a Modrou, okrajovú líniu dnešného Záhoria. V okolí Trnavy sa usadili habáni a v Malých Karpatoch zase huncokári (z nem. Holzhacker v doslovnom význame stínač dreva resp. drevorubač). Ďalším ostrovom je tzv. oblasť Hauerland (z nem. hauen vo význame kľovať, sekať), ktorou sa označuje banský región banských miest a zahŕňa nemecký jazykový ostrov v oblasti Kremnice. Zasahuje aj oblasť jazykovej skupiny v okolí Handlovej. Poslednou oblasťou je horný a dolný Spiš na východe Slovenska, v ktorej tiež dominovalo baníctvo. Špecifikom odborného zamerania tohto územia sa však stala železiarska výroba.

nícki odborníci) boli vrchnosťou cielene sústreďovaní do oblastí bohatých na nerastné suroviny, kde mohli zúrokovať svoje bohaté skúsenosti a pomôcť rozvinúť práve tieto sféry (napr. okolie Kremnice s príznačným prívlastkom zlatá, strieborná Banská Štiavnica či medená Banská Bystrica). Vo väčšine prípadov išlo primárne o hostí z rozličných západoeurópskych krajín, ktorí prijali pozvanie panovníka do Uhorska, pričom najväčšie zastúpenie mali práve hostia z nemecky hovoriacich krajín. Uhorsko takýmto spôsobom reagovalo na potrebu obnoviť svoju rozkolísanú stabilitu po deštruktívnom vpáde a posilniť krajinu po hospodárskej i obrannej stránke. Kolonisti na takéto riešenie pristúpili za podmienok, že pri organizovaní svojho života v novom prostredí sa budú môcť riadiť svojimi vlastnými právnymi ustanoveniami a že panovník bude tieto zvyklosti a princípy rešpektovať ako ich osobné slobody, výsady a privilégia. Tieto právne normy sa postupne spolu s obyvateľmi udomácnili a vytvoril sa tak u nás ustálený pojem „nemecké právo“. Na našom území išlo o konkrétnu formu mestského magdeburského práva⁵ a norimberského práva.⁶ Tieto štruktúry sa stali neskôr vzorom pre domáce obyvateľstvo a postupne vznikali ich rozličné obdoby, ktoré boli do značnej miery ovplyvnené práve pôvodným domácim obyvateľstvom. Na podobnej báze vzniklo aj známe *žilinské právo*, *kremnické* či *krupinské právo*.⁷ Okrem nemeckého právneho systému sa k nám prostredníctvom neho infiltrovalo aj mnoho slov a pojmov, z ktorých určitá časť je podnes prítomná v často prispôbenej slovenskej jazykovej podobe v lexikálnej zásobe slovenčiny.

Vplyv novoprisťahovaného etnika však nebol jednosmerný, čo môžeme dokázať na základe porovnávania zachovaných dobových rukopisných či tlačených dokumentov, mestských kníh a iných pamiatok. Existuje viacero dôkazov, že podobne aj forma vtedajšej slovenčiny výrazne vplývala na nemecký jazykový element na našom území. Dôležité je zdôrazniť fakt, že v tomto období boli nemecký jazyk spolu s latinským štandardne používanými jazykmi vo verejnej sfére. Ako konkrétny príklad môžeme uviesť použitie vyššie spomínaného nemeckého právneho vzoru pri vytváraní nových mestských a dedinských sídiel, kde sa pri uplatňovaní stanovených noriem okrem kolonistov zúčastňovalo i domáce obyvateľstvo. Takým spôsobom na seba vedome či nevedome vplývali, prirodzenou konfrontáciou tak došlo ku prelínaniu etnických vrstiev nielen na organizačnej a politickej úrovni, ale aj na úrovni jazyka.

Ako sme už poznamenali, prisťahovalci so sebou priniesli na naše územie nové modely spoločensko-hospodárskych štruktúr. A spolu s nimi aj novú odbornú terminológiu. Keďže niektoré z odvetví u nás neboli dovtedy veľmi rozvinuté, je prirodzené, že sa do danej problematiky prevzali už jestvujúce nemecké pojmy. Oblasť cechových združení nebola výnimkou. „V porovnaní s ďalšími etapami vývoja odborných jazykov sú v stredovekých odborných jazykoch zastúpené predovšetkým oblasti remeselníctva a techniky, kým oblasť vedy, „ducha“ a práva zaostáva a rozvíja sa až v ďalších etapách. Pisomné pramene, ktoré sa zachovali, podávajú svedectvo o existencii špeciálnej lexiky, napr. termínov a o existencii špeciálnych druhov textov. K významným dokumentom tohto druhu patria v odbornej literatúre často uvádzané zoznamy remesiel, recepty, obchodné knihy, poriadky cechov, poľovné zákony a knihy liečiv.“⁸

⁵ Priniesli ho Nemci zo severu Nemecka.

⁶ Priniesli ho Nemci z južnej tzv. švábskej oblasti Nemecka.

⁷ Op. porov., Válka, Miroslav: Etnická história Slovenska. Nemci..., op. cit., s. 146-177.

⁸ Ďuricová, Alena: Vznik a vývoj nemeckých odborných jazykov s poukázaním na právny jazyk. In: Germanistické štúdie, Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2003, s. 10-15.

Cechový systém na Slovensku

Medzi prvé európske krajiny, v ktorých vznikli cechové zriadenia v pravom slova zmysle, bolo Anglicko, Francúzsko, Nemecko a Taliansko. Najstaršie zmienky o organizovaní remeselníkov do určitých štruktúr v Nemecku pochádzajú z prelomu 11. a 12. storočia. Povinnou účasťou remeselníkov v cechu sa zaručil ich dlhoročný úspech, pričom primárnym cieľom bolo takouto formou zabezpečiť stabilné zázemie pre pracujúcich remeselníkov, ako aj kontrolu nad lokálnym spotrebným dopytom a jeho naplnenie v zodpovedajúcej miere. Prostredníctvom cechov vznikala aj možnosť presadenia niektorých spoločenských a politických záujmov a možnosť regulácie cudzieho tovaru v mestách a obciach. Dôležitou súčasťou cechu boli okrem iného aj pravidelné kontroly, ktoré zabezpečovali úroveň kvality predávaných výrobkov. Cechy na území Nemecka boli však v prvom rade politickými organizáciami a od cechov na našom území sa výrazne líšili svojím zameraním i remeselným zložením.⁹

V odbornej i populárno-náučnej literatúre môžeme nájsť mnohé definície cechových združení. Pre lepšiu predstavu môžeme uviesť nasledujúcu: „Boli to stavovské organizácie remeselníckych majstrov, niekedy aj tovarišov, ktoré mali rozličné poslanie a úlohy. Tak to bolo nielen u nás, ale aj v mnohých iných európskych krajinách, i keď cechovníctvo nemalo všade rovnaký obsah a formy. Celkove môžeme hovoriť o jeho anglickom, francúzskom a nemeckom type. U nás sa uplatnil nemecký typ, ktorý bol v Európe najrozšírenejší. Našli sme ho v celej stredovekej nemeckej ríši v najširšom zmysle slova, teda aj v dnešnom Holandsku a Belgicku, severnom Taliansku, Švajčiarsku, Čechách a na Morave. Tento typ bol všade tam, kde sa v stredoveku dostali nemeckí kolonisti alebo kam prenikol ich vplyv, teda aj v Pobaltí, niektorých častiach Škandinávie, v starej poľskej Rzeczypospolitej, v zgermanizovaných oblastiach na východ od Labe i v celom Uhorsku, vrátane Sedmohradska a Chorvátska, a teda aj na Slovensku.“¹⁰

Slovník súčasného slovenského jazyka uvádza pod heslom cech:

1. (hist.) stavovská organizácia remeselníkov a obchodníkov v mestách chrániaca záujmy svojich príslušníkov a sledujúca akosť výrobkov a potvrdzuje jeho nemecký pôvod
2. Výrobný a organizačný útvar podniku tvoriaci uzavretý prevádzkový celok
3. (hovor.) skupina al. združenie ľudí s rovnakými záujmami
4. (hovor.) účet, útrata (za celú skupinu, spoločnosť)

Slovník taktiež potvrdzuje nemecký pôvod tohto slova.¹¹ S najväčšou pravdepodobnosťou pochádza z nemeckého pojmu Zeichen, teda znak. Jedným z hlavných symbolov cechu bol totiž cechový znak, ktorý sa používal na pečatiach, zástavách a predovšetkým zdobil cechovú truhlicu. V textoch písaných po nemecky môžeme pojem cech nájsť najčastejšie v podobe Zech, Zunft, Innung, Gilde či Ordnung.

Nemecká forma cechového systému sa mimoriadne rýchlo a úspešne uchytila a do značnej miery vyformovala život širokej spoločnosti v Uhorsku. Zasiahla sféry verejného i osobného života, ako aj celkový chod a fungovanie života v mestách. Charakteristickou črtou bolo jej prísne hierarchické zoradenie od najvyššie postavených cechmajstrov cez majstrov, tovarišov až po najnižší stupeň – učňov. Pre všetky spomínané funkcie boli presne spísané práva

⁹ Organizovali sa skôr na základe mestských štvrtí ako svojim profesionálnym zameraním. Porov. Špiesz, Anton: *Remeslá, cechy a manufaktúry na Slovensku*. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 1983, 203 s.

¹⁰ Špiesz, Anton: *Remeslá, cechy a manufaktúry na Slovensku*, op. cit., s. 31.

¹¹ Dostupné na internete: <http://slovníky.juls.savba.sk/?w=cech&s=exact&c=0933&d=kssj4&d=psp&d=sssj&d=scs&d=sss&d=peciar&d=ma&d=hssjV&d=bermolak&d=obce&d=priezviska&d=un&d=locutio&d=psks&d=psken&d=nounb&ie=utf-8&oe=utf-8#> [online]. [12.02.2018]

a povinnosti v cechových artikuloch,¹² ktoré slúžili ako právna úprava celej štruktúry, vďaka ktorej bolo regulované jej správne smerovanie a účinnosť. Ich význam a úspešnosť spočívali v tom, že členstvom v cechu boli remeselníci chránení pred konkurenciou, prirodzeným spôsobom vnútornej regulácie sa usmerňoval nákup surovín, cena, množstvo a kvalita vyhotovených produktov, ktoré sa dostali do predaja.

Hoci na našom území príslušníci cechov nevstupovali priamo do politického diania miest a obcí, čo bolo v iných krajinách s nemeckým typom cechovníctva bežné, ba dokonca požadované, ich členstvo zasahovalo do mnohých sfér súkromného i verejného života jednotlivcov a ich rodín. Mestá na našom území disponovali demokratickejšim prístupom pri volení cechmajstrov, čo v praxi znamenalo, že boli volení „zvnútra“, a teda spomedzi príslušných majstrov daného cechu. V iných krajinách boli častokrát volení „zvonku“ – vrchnosťou (richtármi, či miestnou radou), ktorá si neraz do tejto pozície dosádzala vlastných, sebe vyhovujúcich ľudí, prostredníctvom ktorých mali ľahší prístup a kontrolu nad cechom a v konečnom dôsledku aj nad miestnou politickou situáciou.¹³ Napr. v Taliansku sa cechy zameriavali na politickú stránku takéhoto združenia, pričom účasť remeselníkov v organizácii nebola vyslovene povinná. Môžeme preto tvrdiť, že forma organizácie sa v rámci Európy viac či menej líšila, čo bolo podnietené rôznou spoločensko-politickou situáciou v jednotlivých krajinách.

Usídľovanie nemeckého etnika na Slovensku spolu s cechovníctvom prirodzene potrebovalo svoj čas. Cudzí element v Nemcami osídlených oblastiach bol citeľný a domáce obyvateľstvo sa muselo so zmenami nejakým spôsobom vyrovnáť. Postupom času sa začlenili do novovzniknutých cechov, čo však nebolo bezprostredne s ich príchodom samozrejmosťou. Niektoré cechy mali vo svojich stanovách uvedené rozličné podmienky, ktoré tento proces znemožňovali. Obzvlášť tie nemecké sa zo začiatku zameriavali na svoje výsadné postavenie v mestách a odmietali prijať medzi seba remeselníkov iného než nemeckého pôvodu.¹⁴ Do polovice 16. storočia boli písomné pamiatky týkajúce sa tejto oblasti písané takmer výlučne v nemeckom jazyku. Situácia však bola veľmi rozdielna a v niektorých oblastiach dnešného Slovenska nemecký živel vôbec neprevážal nad domácimi remeselníkmi. Dôkazom nám môžu byť slovenské priezviská uvedené v daňových záznamoch či mestských knihách, ktoré vznikli na základe slovenských pomenovaní jednotlivých remesiel (Kováč, Krajčír, Čižmár, Puškár atď.), ktoré sa v slovenskom jazyku zachovali dodnes.¹⁵ Dovtedajšia prísna uzavretosť cechov sa však dlhoročným spolunažívaním oslabil a spoločenstvá sa otvorili aj pre miestnych remeselníkov.

Slovensko-nemecké vzťahy a jazyk

Úroveň naplňovania slovensko-nemeckých kontaktov možno na úrovni jazyka skúmať prostredníctvom písomných prameňov administratívno-právneho charakteru. Vzájomné ovplyvňovanie sa však uskutočnilo aj vďaka priamej každodennej interakcii príslušníkov obi-

¹² Známe aj ako cechové štatúty, či stanovy. Častokrát to boli bohato zdobené listiny, v čom sa zračila ich výnimočnosť, keďže prostredníctvom nich vrchnosť povoľovala ich legálnu existenciu a možnosť fungovať. Doposiaľ najstarším nájdeným dokladom o existencii istej formy cechových stanov na Slovensku patrí cechu kožušníkov z Košíc. Konkrétne je z roku 1307. Porov. Houdek, Ivan: Cechovníctvo na Slovensku. Turčiansky Svätý Martin: Muzeálna Slovenská spoločnosť, 1943, 177 s.

¹³ Porov. Špiesz, Anton: Štatúty bratislavských cechov. Dokumenty. Bratislava: Obzor, 1978, 506 s.

¹⁴ Napr. obuvníci z Kremnice sa vyjadrili v štatúte z roku 1508, že výslovne neprijímajú iných majstrov a tovaríšov ako tých s nemeckým pôvodom. Porov. Pecníková, Iveta: Kremnické cechy a ich sociálna starostlivosť v 15. a 16. storočí. In: Kremnický letopis. 2007, roč. 6, č. 2 Dostupné na internete: <http://www.soskremnica.sk/KL/letopis12/krletopis12.pdf> [online] [24.02.2018]

¹⁵ Op. porov. Špiesz, Anton: Remeslá, cechy a manufaktúry na Slovensku, op. cit., 203 s.

dvoch etník, a to napríklad prostredníctvom spevu, ktorý sa neraz spájal práve s pracovnou činnosťou. Aj v tejto sfére máme dôkazy slovenských jazykových prvkov v nemeckom speve a naopak nemeckých vplyvov v slovenskom speve. Preberanie sa uskutočňovalo na úrovni jazyka, aj v melodických motívoch, v rámci ktorých dochádzalo k posunom a zmenám či už v nápevoch alebo textoch.¹⁶ H. Urbancová uvádza konkrétne príklady takýchto vplyvov. Nemecký vplyv na speve Slovákov charakterizovala na príklade starej baníckej piesne *Glück auf! Glück auf! Der Hutmann kommt*, ktorá má svoje korene v 16. storočí a spievali ju pri práci v origináli aj nemeckí aj slovenskí baníci. Existovali aj piesne viacjazyčné, ktoré i v rámci jedného verša kombinovali nemecký a slovenský jazyk a mohli tak byť znakom prekladovej činnosti. „Dvojazyčnosť funguje aj ako prostriedok prisvojovania si piesne prevzatej zo slovenského repertoáru. Ide o akési medzištádium na ceste k prekladaniu celých piesní zo slovenčiny do nemčiny.“¹⁷ Existuje tak teda celkom logický predpoklad, že veľkú zásluhu na interakcii a výmene lexikálnych jednotiek mali aj tradície jednotlivých etník a každodenná komunikácia obyvateľstva.

Napriek skutočnosti, že od 16. storočia cechy už nevystupovali ako čisto nemecké organizácie, zachovalo sa v tejto oblasti veľa nemeckej terminológie i v textoch písaných po slovensky. V slovenskom jazyku sa udomácnili mnohé názvy, ktoré sú aj dnes prítomné v našej slovnej zásobe, či už v jej spisovnej alebo nespisovnej zložke, ako napr. majster (Meister = najvyšší stupeň znalosti niektorého z remesiel), fušer (Fuscher = známy aj ako vagabund, čiže remeselník, ktorý nebol členom cechu, resp. neúspešný adept na remeslo, ktorému nebol uznaný štatút, čím sa nezaraďoval do cechového systému a mal zakázané predávať svoj tovar na trhoch i mimo nich), richtár (Richter = hlavný predstaviteľ obce či mesta, ktorý mal súdnu právomoc a zastupoval vrchnosť v správe obce), šacovať (schätzen = posudzovať; v cechovej terminológii išlo o posudzovanie kvality výrobkov, ktoré sa predávali na trhoch). Jednotlivé nemecké názvy remeselníkov sú v našej krajine podnes prítomné vo forme priezvisk, napríklad Binder (debnár), Fischer (rybár), Kirschner (kožušník), Müller (mlynár), Wagner (kolár), Zimmermann (tesár) a mnoho iných.

Existuje však aj množstvo špecifických pojmov, ktoré zanikli spolu s touto remeselnou organizáciou (napr. frajšprechovať = prepustiť učňa po uplynutí učňovskej doby, prepúšťať ich majster a pri tomto akte mu bol vydaný zároveň aj výučný list, čím sa učeň oficiálne zapísal do zoznamu tovarišov a tento významný moment bol spečatený slávnostným krstom; Quartalgeld = povinný členský poplatok, ktorý sa platil na štvrtročných schôdzach do cechovej truhlice).

Ku jednoznačným dôkazom obojsmerného vplyvu patria zistenia J. Doruľa uvedené v publikácii *O slovensko-nemeckom spolunažívaní v 16. – 18. storočí*. Staré slovenské slovo „špán“, ktoré prešlo viacerými významovými modifikáciami a v písomných pamiatkach vystupovalo ako:

- Vo význame „najvyšší predstaviteľ územno-správneho celku, komitátu → župan“.
- V slovenských písomných pamiatkach sa však o niečo neskôr vyskytuje v modifikovanom význame „pán, dominus, Herr“ vo význame urodzený pán.
- Či v ďalšom významovom okruhu → z latinskej podoby slova „spanus“ s významom „nižší hospodársky správca, resp. dvorský“.
- V súčasnosti sa môžeme so slovotvorným základom „špán“ stretnúť hlavne v miestnych názvoch (Špania dolina) či v priezviskách (Španko).

¹⁶ Porov. Urbancová, Hana: K typológii slovensko-nemeckých vzťahov v tradičnom piesňovom repertoári. In Doruľa, Ján (ed.): *Z histórie slovensko-nemeckých vzťahov*, Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2008, s. 152-183.

¹⁷ Urbancová, Hana: K typológii slovensko-nemeckých vzťahov v tradičnom piesňovom repertoári, op. cit., s. 169.

Nemci pojem „Span“ prevzali do svojho jazyka nasledovne:

- Prvotnú verziu s významom župana resp. vytvoril sa z neho i pojem „Spanschaft“ vo význame „župa“, ktorý sa používal od 16. do 17. storočia.
- V pamiatkach zo 16. – 18. storočia sa ním však už poukazuje na „zemiansku stolicu“, takže význam aj v nemeckých textoch menil svoj charakter, čo súviselo viac s historicko-spoločenskými zmenami.
- Ďalším homonymom „Spanschaft“ bol aj menej často vyskytujúci sa význam „župná šľachta“.

Táto analýza slovotvorného základu „Span“ je následne v publikácii J. Doruľa potvrdená viacerými konkrétnymi príkladmi z dobových pamiatok a slovnú výpožičku ďalej rozvíja o jej ďalšie tvary, ako napr. „Vicespan“.¹⁸

Záver

Keďže cechový systém na územie dnešného Slovenska bol prinesený v nemeckom jazyku, vzniká tu predpoklad, ktorý už viacerí výskumníci potvrdili, že jeho vplyv sa výrazne podpísal aj na súčasnej podobe slovenského jazyka. Vzhľadom na to, že výmena bola obojsmerná, si dovoľíme tvrdiť, že výskum a problematika slovensko-nemeckých vzťahov sú aj pre súčasného človeka aktuálne, pretože prinášajú pohľad na doposiaľ nepreskúmané historické pamiatky, ktoré nám napomôžu nazrieť do našej minulosti v európskom priestore a na jej dopad na podobu vtedajšieho i súčasného stavu slovenčiny a rovnako i nemčiny.

Výsledkom archívneho výskumu doposiaľ nespracovaného fondu Cechy v Trnave 1535-1909 v zbierke Hospodárske organizácie, spoločenstvá, podniky, družstvá v Štátnom archíve v Trnave¹⁹ je súhrn paralelných slovensko-nemeckých písomných pamiatok. Konkrétne sú to Artikuly tovarišov cechu šustrov v Trnave (1556), Vandrovná knižka Jána Bartauscheka (1827) a Stanovy pre majstrov a tovarišov (1772), ktoré v rámci prípravy dizertačnej práce transkribujeme a následne budeme analyzovať. Naš príspevok nateraz prináša zhrňujúci pohľad na historické-spoločenské súvislosti v problematike slovensko-nemeckých vzťahov.

Die slowakisch-deutschen Beziehungen in 15. – 18. Jahrhundert

Paulína Šmeringiová

Im Rahmen des Posterauftritts werden die Angaben präsentiert, die anhand der Forschung im Staatsarchiv von Trnava gesammelt und analysiert werden. Diese Forschung stellt einen Bestandteil der Dissertation Die slowakisch-deutschen Beziehungen im 16. – 19. Jahrhundert (aufgrund des Zunftschritgutes) vor und orientiert sich an das Schriftgut, das inhaltlich die Zünfte angeht. Im Archiv befinden sich die Dokumente von der Stadt Trnava und den nahen Gemeinden – Hlohovec, Čhtelnica und Vrbové. Während unserer Forschung haben wir mit der Sammlung Hospodárske organizácie, spoločenstvá, podniky, družstvá (Die Wirtschaftsorganisationen, Gemeinschaften, Betriebe, Genossenschaften) gearbeitet, die sich im unverarbeiteten Fond Cechy v Trnave 1535-1909 (Die Zünfte in Tyrnau) befindet.

¹⁸ Porov. Doruľa, Ján: O slovensko-nemeckom spolunažívaní v 16. – 18. storočí. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Slovenský komitét slavistov, 2014, 352 s.

¹⁹ Okrem mesta Trnava archív sústreďuje aj okolité obce Hlohovec, Čhtelnicu a Vrbové.